Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра логопедії і спеціальних методик

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИРОБНИЧА ЛОГОПЕДИЧНА ПРАКТИКА В ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНИХ ЦЕНТРАХ

для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Спеціальна освіта (Логопедія)

спеціальності 016 Спеціальна освіта

спеціалізації 016.01 Логопедія

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

мова навчання українська

2025 – 2026 навчальний рік

Розробники комплексу:
Олексій ГАВРИЛОВ, кандидат психологічних наук, професор;
Наталія ГАВРИЛОВА, кандидат психологічних наук, професор;
Оксана КОНСТАНТИНІВ, кандидат педагогічних наук, доцент;
Олена МІЛЕВСЬКА, кандидат педагогічних наук, доцент;
Оксана ТКАЧ, кандидат педагогічних наук, старший викладач.

Ухвалено на засіданні кафедри логопедії та спеціальних методик

Протокол № _____ від _____ 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Керівник

групи забезпечення освітньої програми _____ _____

підпис *ініціали та прізвище*

1. Вступ

Програма виробничої практики на посаді логопеда в інклюзивно-ресурсних центрах (надалі – ІРЦ) підготовлена для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта спеціалізації 016.01 Логопедія за ОПП Спеціальна освіта (Логопедія) ступеня вищої освіти магістр. Програма розроблена відповідно до "Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція)", затвердженого Вченою радою 25 вересня 2020 р., наказ №108-ОД,обговорена і затверджена на засіданні кафедри логопедії та спеціальних методик Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (протокол №2 від 06 вересня 2021 р.).

Виробнича практика на посаді вчителя-логопеда в ІРЦ здобувачів вищої освіти денної і заочної форми навчання ступеня вищої освіти магістр має обсяг 9 кредитів ЕКТS (270 год.), організовується на І курсі (2 семестр) і триває 6 тижнів. Базою проведення виробничої практики на посаді логопеда в ІРЦ є міські, районні та обласні ІРЦ.

Згідно з проектом Закону України "Про вищу освіту" (нова редакція), магістр – ступінь вищої освіти, який здобувається на основі ступеня вищої освіти бакалавра і передбачає оволодіння особою відповідною освітньо-професійною програмою та набуття компетенцій для виконання завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності.

2. Мета практики

Метою виробничої практики на посаді логопеда в ІРЦ є узагальнення і вдосконалення професійно-педагогічних знань, умінь і навичок, отриманих в період навчання і попередніх практик; формування вміння застосовувати теоретичні знання в практиці психокорекційної і логопедичної роботи; вибирати і застосовувати методи, форми і прийоми подолання порушень мовленнєвої діяльності дітей; проводити вивчення пізнавальної діяльності дітей, аналізувати результати дослідження; здійснювати перспективне і поточне планування змісту всіх видів логопедичної роботи; визначати і реалізовувати завдання логопедичного супроводу корекційної роботи, обґрунтовано вибирати і застосовувати методи, форми і прийоми подолання порушень мовленнєвого розвитку й розвитку вищих психічних функцій у дітей з особливими освітніми потребами; робити оптимальний відбір методик корекційного впливу, матеріалу, наочних і технічних засобів з урахуванням логопедичної корекції порушених функцій; виготовляти демонстраційний і роздатковий дидактичний матеріал для корекційних занять; володіти прийомами організації спільної роботи з педагогами і батьками дітей з особливими освітніми потребами.

3. Завдання навчальної психолого-педагогічної практики

1. Проведення діагностичної оцінки навчальної (пізнавальної) діяльності дитини з особливими освітніми потребами: визначити рівень сформованості знань, вмінь, навичок відповідно до навчальної програми або основних критеріїв формування вмінь і навичок дітей дошкільного віку; проведення комплексної оцінки з метою визначення особливих освітніх потреб дитини з порушеннями мовлення.

2. Участь у засіданнях фахівців центру з метою обговорення узагальненнях результатів комплексної оцінки.

3. Надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами, які навчаються у закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) і інших закладах освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти (не відвідують заклади освіти) та не отримують логопедичної допомоги.

4. Ознайомлення батьків (одного з батьків) або законних представників дитини з особливими освітніми потребами з висновком про комплексну оцінку, умовами навчання та надання психолого-педагогічної допомоги у закладах освіти (у разі здобуття дитиною дошкільної або загальної середньої освіти).

5. Участь у складані, виконанні, коригуванні індивідуальних програм розвитку дітей з особливими освітніми потребами в частині надання логопедичної допомоги, змісту, форм та методів навчання відповідно до їхніх потенційних можливостей.

6. Участь у команді психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у закладах дошкільної та загальної середньої освіти, а також психолого-педагогічних комісіях спеціальних закладів загальної середньої освіти з метою моніторингу динаміки розвитку.

7. Надання методичної допомоги педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) і інших закладів освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти, батькам або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами щодо особливостей організації психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг.

8. Надання консультативної та психологічної допомоги, проведення бесід з батьками (законними представниками) дітей з особливими освітніми потребами у формуванні позитивної мотивації щодо їхнього розвитку.

9. Моніторинг динаміки розвитку дітей з особливими освітніми потребами шляхом взаємодії з їхніми батьками (законними представниками) і закладами освіти, в яких вони навчаються.

10. Організація інформаційно-просвітницької діяльності через

проведення конференцій, семінарів, круглих столів, тренінгів, майстер-класів тощо з питань надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами.

11. Підготовка і впорядкування звітної інформації про результати діяльності ІРЦ для засновника, відповідного структурного підрозділу з питань діяльності ІРЦ органів управління освітою, а також аналітичної інформації для відповідного центру підтримки інклюзивної освіти.

12. Опанування прийомами організації спільної роботи зі спеціалістами, які забезпечують реалізацію різних аспектів корекційної допомоги, проведення пропаганди логопедичних знань серед вихователів, вчителів, співробітників реабілітаційних центрів і громадський об'єднань, батьків, що сприятиме підвищенню їх педагогічної компетенції.

4. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК 3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК 4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК 7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК 8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК 9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Очікувані результати виробничої практики на посаді логопеда в ІРЦ

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 9. Вільно спілкуватись усного письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері логопедії, спеціальної та інклюзивної освіти в цілому.

РН 10. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

5. Терміни проходження практики

Навчальна психолого-педагогічна практика входить до циклу обов'язкових освітніх компонентів професійної підготовки.

Даний вид практики планується у 5 семестрі, триває 2 тижні та містить 3 кредити ЄКТС

6. Бази практики

Навчальна та виробнича логопедичні практики проводяться на базах, які відповідають вимогам програми підготовки фахівців за спеціальністю 016 Спеціальна освіта і спеціалізацією 016.01 Логопедія, типовому положенню про заклади дошкільної та загальної середньої освіти, Положенню про логопедичні пункти системи освіти (№ 135 від 13 березня 1993 року) та Про затвердження Порядку надання логопедичних послуг в системі освіти (на стадії обговорення), Положення про інклюзивно-ресурсний центр (від 12 липня 2017 р. № 545 зі змінами № 617 від 22.08.2018 і № 983 від 21.10.2020), Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр (від 6 березня 2019 р. № 221 зі змінами № 586 від 01.06.2020 і № 853 від 02.09.2020) та наказу щодо Порядку комплектування дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу (№414/12288 від 11 квітня 2006 р.), наказу про Порядок організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти (від 10 квітня 2019 р. № 530) та інструктивно-методичних рекомендацій щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти.

Студенти-практиканти направляються у заклади згідно укладених університетом договорів з базами практик та закріплюються за вчителями-логопедами, що мають досвід роботи не менше трьох років. Розподіл студентів на практику проводиться з урахуванням теми їх наукового дослідження та майбутнього місця роботи після закінчення навчання. Студенти можуть самостійно (узгоджуючи з керівництвом факультету та методистом з практики) вибирати місце проходження практики. Студенти заочного відділення, які вже мають місце роботи і працюють за вищеозначеною спеціальністю можуть проходити практику за своїм місцем роботи, якщо у закладі є всі умови для виконання запланованих робіт.

1. Інклюзивно-ресурсний центр Кам'янець-Подільської міської ради
2. Комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр» Хотинської міської ради
3. Комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр» Хотинської міської ради
4. Комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр» Переяславської міської ради
5. Інклюзивно-ресурсний центр Тернопільської міської ради
6. Інклюзивно-ресурсний центр Чернівецької міської ради

7. Організація проведення практики

Програма виробничої практики на посаді логопеда в інклюзивно-ресурсних центрах визначає обсяги знань, умінь і навичок, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти освітньо-професійного рівня бакалавр спеціальності 016 Спеціальна освіта спеціалізації 016.01 Логопедія ОП Спеціцальна освіта (Логопедія) відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики; закріплює та поглиблює знання з освітніх компонентів "Логопедія", "Логопсихологія", "Спеціальна педагогіка з історією логопедії", "Пропедевтика мовленнєвих порушень" та включає в себе необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання професійно-практичних досягнень здобувачів.

Направлення здобувачів вищої освіти на практику здійснюється відповідно до навчального плану ОПП Спеціальна освіта (Логопедія) і підтверджується наказом по університету не пізніше, ніж за 10 днів до початку практики. Загальне керівництво й контроль за проходженням здобувачами вищої освіти практики проводить методист по практиці від закладу вищої освіти. Розподіл студентів по базам практики проводиться методистом спільно з завідувачем кафедри. Безпосереднє керівництво й контроль за виконанням плану проходження практики здобувачем вищої освіти і оцінювання її результатів здійснює керівник практики – науково-педагогічний працівник, призначений на кафедрі.

8. Зміст практики

Робочий день здобувача-практиканта триває 6 годин. Початок і закінчення робочого дня узгоджується зі співробітниками ІРЦ, вчителем-логопедом та керівництвом і складає відповідно до графіку роботи вчителя-логопеда. Щоденний зміст виконаної роботи фіксується практикантом у щоденнику практики. У перші дні проходження практики здобувачі вищої освіти знайомляться з графіком роботи закладу, розкладом проведення дослідження розвитку дітей і розкладом їхніх занять, на основі чого складають індивідуальні плани проходження практики та узгоджують їх **зі** співробітниками закладу, вчителем-логопедом і керівником практики від ІРЦ та закладом вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти практично знайомляться зі структурою закладу, особливостями надання логопедичної допомоги діти з тяжкими або системними порушеннями мовлення, зі складними і комплексними порушеннями розвитку, з іншими категоріями дітей, у яких однією із особливостей розвитку є недорозвинення мовленнєвої функції первинного або вторинного характеру. Вони спостерігають за роботою вчителя-логопеда, інших консультантів ІРЦ і проводять вивчення та апробацію корекційних технік і методик, спрямованих на подолання порушень розвитку мовлення (згідно тематики дипломного дослідження). Також здобувачі працюють над виготовленням наочних посібників,

демонстраційних матеріалів для власних корекційних занять та допомагають спеціалістам, які працюють у ІРЦ. Готують матеріали для проведення тематичних бесід з батьками, які виховують дітей з порушеннями мовлення та проводять консультації під керівництвом вчителя-логопеда.

Структура практики

1-й етап – підготовчий. Він передбачає організацію настановної конференції та розробку індивідуального плану роботи. Під час настановної конференції здобувачі-практиканти знайомляться з особливостями практики, її метою і завданнями, змістом практичної діяльності, отримують вказівки щодо підготовки звітної документації і вимог її оформлення, одержують консультації керівників практики від закладу вищої освіти щодо організації індивідуальної роботи, розподіляються за відповідними ІРЦ.

2-й етап – основний. Включає ознайомлення з навчально-виховною, логопедичною та корекційно-реабілітаційною роботою ІРЦ, знайомство з контингентом вихованців, особливостями організації режимних моментів, з документацією, проводять спостереження за роботою вчителя-логопеда і інших фахівців ІРЦ. Спостерігають за поведінкою дітей з особливими освітніми потребами і констатують прояви мовленнєвих порушень під час занять та ігрової діяльності у мовленнєвих картах та щоденнику спостережень. Даний етап включає проведення щоденних та контрольних логопедичних занять, написання психолого-педагогічної характеристики, проведення занять з розвитку мовлення, ознайомлення з оточуючим, аплікації чи ліплення. Проведення спостережень за поведінкою, мовленнєвою і навчальною діяльністю дітей, а також корекційних занять здобувач-практикант узгоджує з наставником (фахівцем ІРЦ) та здійснює їх відповідно до графіку ІРЦ. Також він спільно з фахівцем ІРЦ відвідує освітні заклади з інклюзивною формою навчання і виконує завдання практики (спостереження) безпосередньо в освітньому закладі.

3-й етап – заключний. Підведення підсумків практики, оформлення звітної документації, обговорення її результатів, підготовка звіту, отримання заліку.

Орієнтовний структурний план проходження практики

І тиждень:		
Понеділок		
1	Прибуття на практику в ІРЦ	1 год.
2	Бесіда з консультантами ІРЦ про організацію його роботи	1 год.
3	Вивчення документації ІРЦ, ознайомлення з законодавчою базою його функціонування	2 год.
4	Бесіда з фахівцями ІРЦ про завдання, особливості надання діагностичної та корекційної допомоги	1 год.
5	Складання індивідуальних планів проходження практики	1 год.
Вівторок		

1	Спостереження за проведенням комплексної оцінки розвитку дитини з порушенням мовлення	2 год.
2	Бесіда з логопедом про особливості розробки рекомендації щодо освітньої програми для дитини з порушенням мовлення	1 год.
3	Відвідування занять консультанта вчителя-логопеда (з конспектуванням)	1 год.
4	Ознайомлення з системою моніторингу динаміки розвитку дитини, що отримує корекційні послуги в умовах ІРЦ	2 год.
	Середа	
1	Відвідування логопедичних занять (з конспектуванням)	2 год.
2	Підготовка до проведення консультації для вчителів і вихователів з питань організації інклюзивного навчання	1 год.
3	Участь у методичному об’єднанні вчителів інклюзивних класів	1 год.
4	Аналіз занять, проведених консультантом вчителем-логопедом	2 год.
	Четвер	
1	Відвідування логопедичних занять (з конспектуванням)	2 год.
2	Проведення консультації для батьків стосовно зарахування їхніх дітей до закладів освіти з інклюзивною формою навчання	1 год.
3	Ознайомлення з методичною літературою закладу	1 год.
4	Спостереження та бесіда з дітьми, що мають порушення мовлення з метою виявлення їх психологічних особливостей	2 год.
5	Проведення оцінки когнітивної сфери дитини з порушеннями мовлення щодо визначення рівня сформованості мисленнєвих процесів	1 год.
	П'ятниця	
1	Відвідування логопедичних занять (з конспектуванням)	2 год.
2	Вивчення взаємозв'язку в роботі вчителя-логопеда та інших консультантів ІРЦ	1 год.
3	Спостереження за дітьми з порушеннями мовлення під час проведення занять консультантами ІРЦ	2 год.
4	Виготовлення дидактичного матеріалудля корекційних занять	1 год.
II тиждень		
	Понеділок	
1	Відвідування логопедичних занять (з конспектуванням)	2 год.
2	Участь у роботі команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами (закладу дошкільної чи загальної середньої освіти)	1 год.
3	Ознайомлення з переліком рекомендацій консультанта учителя-логопеда щодо організації інклюзивного навчання дітей дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення	2 год.
4	Бесіда з логопедом про особливості роботи з батьками дітей, що отримують комплексну допомогу в ІРЦ	1 год.
	Вівторок	
1	Відвідування логопедичних занять (з конспектуванням)	2 год.
2	Проведення пробного індивідуального заняття з використанням інноваційних підходів корекції мовлення	1 год.
3	Проведення комплексного вивчення мовленнєвого розвитку дитини, складання рекомендацій стосовного визначення типу закладу та організації логопедичної допомоги	1 год.
4	Спостереження за дітьми з порушеннями мовлення під час повторного комплексного вивчення	2 год.
	Середа	
1	Відвідування логопедичних занять (з конспектуванням)	2 год.

2	Обговорення з вчителем-логопедом особливостей участі консультантів у психолого-педагогічних консиліумах спеціальних закладів загальної середньої освіти з метою моніторингу динаміки розвитку дітей	1 год.
3	Проведення пробного індивідуального логопедичного заняття	1 год.
4	Складання психолого-педагогічної характеристики на учня з порушеннями мовлення за результатами комплексного вивчення	1 год.
5	Ознайомлення з вимогами до складання індивідуальної програми розвитку	1 год.
	Четвер	
1	Проведення пробного підгрупового заняття з формування лексичного боку мовлення	1 год.
2	Проведення пробного індивідуального заняття з постановки звуків	1 год.
3	Відвідування логопедичних занять (з конспектуванням)	2 год.
4	Бесіда з вчителем-логопедом про застосування нетрадиційних методів логопедичного впливу при первинному ураженні моторних центрів	1 год.
5	Виготовлення дидактичного матеріалу	1 год.
	П'ятниця	
1	Проведення пробного бінарного заняття з консультантами ІРЦ для дитини зі комплексним порушенням розвитку	1 год.
2	Проведення пробного індивідуального заняття	1 год.
3	Відвідування логопедичних занять (з конспектуванням)	2 год.
4	Бесіда з логопедом про особливості комплектування груп спеціального призначення для дітей з ФФНМ, ТПМ, з комбінованим порушеннями розвитку, для дітей з порушеннями зору, опорно-рухового апарату, груп раннього втручання, груп матері і дитини.	1 год.
5	Проведення експериментальних досліджень (для магістерської роботи)	1 год.
ІІІ тиждень		
	Понеділок	
1	Проведення пробного індивідуального заняття з використанням інновацій в логопедії	1 год.
2	Проведення пробного індивідуального заняття з розвитку лексичного чи граматичного компоненту у дитини з системним порушенням мовлення	1 год.
3	Відвідування логопедичних занять (з конспектуванням)	2 год.
4	Проведення бесіди з батьками	1 год.
5	Проведення експериментальних досліджень (длядипломної роботи)	1 год.
	Вівторок	
1	Ознайомлення з особливостями надання корекційної допомоги в умовах закладів професійно-технічної освіти	3 год.
2	Спостереження за проведенням комплексного обстеження	1 год.
3	Участь у просвітницьких заходах співробітників ІРЦ	2 год.
	Середа	
1	Консультація для батьків, що виховують дітей з комплексними порушеннями розвитку стосовно особливостей продовження інклюзивної форми навчання у закладах професійно-технічної освіти та вищих закладах освіти	2 год.
2	Аналіз проведених індивідуальних занять з оформленням результатів аналізу	1 год.
3	Проведення експериментальних досліджень (для дипломної роботи)	2 год.
4	Спостереження за корекційними заняттями консультантів ІРЦ	1 год.
	Четвер	
1	Допомога у підготовці та проведенні інформаційно-просвітницької діяльності шляхом проведення конференцій, семінарів, засідань за круглим столом, тренінгів, майстер-класів з питань надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами	2 год.
2	Проведення пробного семінару для фахівців, що забезпечують інклюзивне	1 год.

	навчання для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку	
3	Проведення експериментальних досліджень (длямагістерської роботи)	2 год.
4	Підбір матеріалів для поглибленого психолого-педагогічного вивчення дітей з порушеннями мовлення різних вікових груп	1 год.
П'ятниця		
1	Допомога у складанні звітів з моніторингу динаміки розвитку дітей з особливими освітніми потребами фахівцям закладів дошкільної та загальної середньої освіти	1 год.
2	Проведення тренінгу для батьків, стосовно формування позитивної мотивації щодо перспектив розвитку їх дітей	2 год.
3	Участь у просвітницьких заходах для дітей з порушеннями мовлення та типовим розвитком	2 год.
4	Вільне спілкування з відвідувачами ІРЦ	1 год.
IV тиждень		
Понеділок		
1	Проведення пробного підгрупового заняття з розвитку граматичної складової мовлення	1 год.
2	Проведення пробного індивідуального заняття з постановки звуків	1 год.
3	Відвідування логопедичних занять (з конспектуванням)	2 год.
4	Проведення бесіди з батьками про особливості адаптації дітей з порушеннями мовлення до навчання у закладах середньої освіти з інклюзивною формою навчання	1 год.
5	Проведення експериментальних досліджень (длядипломної роботи)	1 год.
Вівторок		
1	Відвідування та аналіз логопедичних занять (з конспектуванням)	3 год.
2	Спостереження за проведенням майстер-класу чи семінару, який організовується фахівцями ІРЦ	1 год.
3	Участь у підготовці звітної інформації про результати діяльності ІРЦ	2 год.
Середа		
1	Аналіз первинної облікової документації № 112/0 “Історія розвитку дитини” та результатів додаткових обстежень з урахуванням Закону України “Про захист персональних даних”	1 год.
2	Аналіз проведених індивідуальних занять	1 год.
3	Проведення експериментальних досліджень (для магістерських робіт)	2 год.
4	Бесіда з фахівцями ІРЦ стосовно складання попередніх рекомендації щодо проведення комплексної оцінки розвитку дітей з порушеннями мовлення	2 год.
Четвер		
1	Аналіз результатів вивчення зошитів з рідної мови, математики, результати навчальних досягнень (для дітей, які здобувають загальну середню освіту), малюнки	2 год.
2	Участь у проведені комплексної оцінки за місцем навчання та/або проживання (перебування) дитини	1 год.
3	Проведення експериментальних досліджень (длядипломної роботи)	2 год.
4	Проведення оцінки фізичного розвитку дитини	1 год.
П'ятниця		
1	Проведення оцінки освітньої діяльності дитини молодшого (середнього, старшого шкільного віку), що потребує корекційної допомоги вчителя-логопеда в умовах інклюзії	1 год.
2	Проведення пробних уроків з української мови і читання	2 год.
3	Участь у просвітницьких заходах з дітьми закладів загальної середньої освіти, у класах, де навчаються учні з особливими освітніми потребами	2 год.
4	Вільне спілкування з дітьми	1 год.
V тиждень		

	Понеділок	
1	Відвідування занять фахівців ІРЦ	2 год.
2	Спостереження за проведенням комплексної оцінки емоційно-вольової сфери дитини	1 год.
3	Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину з порушенням мовленнєвого розвитку	2 год.
4	Робота за запитом вчителя-логопеда ІРЦ	1 год.
	Вівторок	
1	Участь у формуванні висновків та рекомендацій спеціалістів ІРЦ	2 год.
2	Проведення контрольного просвітницького заходу у закладі дошкільної або загальної середньої освіти	2 год.
3	Підготовка до проведення науково-методичного семінару (за запитом керівника ІРЦ)	1 год.
4	Виготовлення дидактичного матеріалу	1 год.
	Середа	
1	Проведення контрольного індивідуального логопедичного заняття для дітей дошкільного віку	1 год.
2	Обговорення контрольного логопедичного заняття	1 год.
3	Відвідування і обговорення контрольних занять, проведених іншими здобувачами-практикантами	2 год.
4	Відвідування і обговорення контрольних бінарних занять	2 год.
	Четвер	
1	Проведення контрольного індивідуального логопедичного заняття для дітей молодшого шкільного віку	1 год.
2	Проведення контрольного профорієнтаційного заходу для дітей старшого дошкільного віку, які навчаються в інклюзивних закладах	1 год.
3	Відвідування і обговорення контрольних занять інших здобувачів-практикантів	2 год.
4	Відвідування і обговорення контрольних виховних або просвітницьких заходів	2 год.
	П'ятниця	
1	Проведення пробного логопедичного заняття з елементами логоритміки	1 год.
2	Проведення індивідуального логопедичного заняття	1 год.
3	Відвідування логопедичних занять (з конспектуванням)	2 год.
4	Бесіда з вчителем-логопедом про комплектацію груп для логопедичних занять в умовах ІРЦ, про труднощі організації такого виду занять	1 год.
5	Проведення експериментальних досліджень(для дипломних робіт)	1 год.
VI тиждень		
	Понеділок	
1	Проведення контрольного логопедичного заняття	1 год.
2	Проведення контрольного індивідуального заняття для дитини з затримкою мовленнєвого розвитку	1 год.
3	Відвідування логопедичних занять (з конспектуванням)	2 год.
4	Проведення бесіди з батьками	1 год.
5	Проведення експериментальних досліджень (длядипломних робіт)	1 год.
	Вівторок	
1	Проведення контрольного просвітницького заходу щодо соціалізацію дітей з особливими освітніми потребами, розвитку їхньої самостійності і відповідних компетенцій	2 год.
2	Спостереження за проведенням профорієнтаційної роботи серед старшокласників з особливими освітніми потребами	1 год.
3	Участь у позакласних заходах для дітей, що знаходяться на інклюзивній формі навчання	1 год.
4	Аналіз проведених індивідуальних занять	1 год.
5	Проведення експериментальних досліджень (для дипломних робіт)	2 год.

	Середа	
1	Участь у обговорення обгрунтування використання субвенційних коштів для організації навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладах дошкільної та загальної середньої освіти	2 год.
2	Аналіз проведених індивідуальних занять	2 год.
3	Проведення експериментальних досліджень (для дипломних робіт)	1 год.
4	Участь у просвітницькій діяльності співробітників ІРЦ (за вибором здобувача-практиканта)	1 год.
	Четвер	
1	Проведення контрольного логопедичного заняття	2 год.
2	Проведення контрольного просвітницького заходу	1 год.
3	Проведення експериментальних досліджень (длядипломних робіт)	2 год.
4	Проведення режимних моментів для соціалізації дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку	1 год.
	П'ятниця	
1	Проведення контрольного логопедичного заняття з дитиною молодшого шкільного віку	1 год.
2	Відвідування і обговорення контрольних занять	1 год.
3	Відвідування і обговорення контрольних логопедичних занять	2 год.
4	Підведення підсумків практики, оформлення документації, зустріч з керівництвом ІРЦ, обговорення звіту	2 год.

9. Перелік орієнтовних індивідуальних завдань практики❋

1. Скласти орієнтовний список запитань, який повинен задати логопед в процесі першої зустрічі з дитиною та її батьками.
2. Охарактеризувати процедуру надання консультаційної послуги для дитини та її батьків.
3. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження лексичної складової мовлення у дітей з ЗНМ І рівня. Оформити його у вигляді презентації.
4. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження лексичної складової мовлення у дітей з ЗНМ ІІ рівня. Оформити його у вигляді презентації.
5. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження лексичної складової мовлення у дітей з ЗНМ ІІІ рівня. Оформити його у вигляді презентації.
6. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження лексичної складової мовлення у дітей з ЗНМ ІV рівня. Оформити його у вигляді презентації.
7. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження категорії числа іменника у дітей з ЗНМ ІІІ, ІV рівня. Оформити його у вигляді презентації.
8. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження категорії роду іменника у дітей з ЗНМ ІІІ, ІV рівня. Оформити його у вигляді презентації.
9. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження категорії відмінку іменника у дітей з ЗНМ ІІІ, ІV рівня. Оформити його у вигляді презентації.
10. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження категорії числа прикметника у дітей з ЗНМ ІІІ, ІV рівня. Оформити його у вигляді

презентації.

11. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження категорії відмінку прикметника у дітей з ЗНМ ІІІ, ІV рівня. Оформити його у вигляді презентації.

12. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження категорії роду прикметника у дітей з ЗНМ ІІІ, ІV рівня. Оформити його у вигляді презентації.

13. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження категорії часу дієслова у дітей з ЗНМ ІІІ, ІV рівня. Оформити його у вигляді презентації.

14. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження категорії особи дієслова у дітей з ЗНМ ІІІ, ІV рівня. Оформити його у вигляді презентації.

15. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження суфіксального способу творення іменника у дітей з ЗНМ ІІІ, ІV рівня. Оформити його у вигляді презентації.

16. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження префіксального творення дієслова у дітей з ЗНМ ІІІ, ІV рівня. Оформити його у вигляді презентації.

17. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження особливостей використання дітьми з ЗНМ ІІІ, ІV рівня речень. Оформити його у вигляді презентації.

18. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження опису малюнку. Оформити його у вигляді презентації.

19. Підібрати дидактичний матеріал для обстеження розповіді. Оформити його у вигляді презентації.

❋ Виконання індивідуальних завдань дає можливість використовувати отримані результати у власних наукових дослідженнях і враховуватиметься під час загального оцінювання результатів практики. Індивідуальні завдання є додатковим видом роботи під час проходження практики і узгоджуються з керівником практики та керівниками наукових досліджень (в рамках роботи у наукових гуртках, підготовки курсових робіт, дипломних проєктів тощо).

10. Звітна документація

По закінченні терміну проходження практики здобувач здає методисту такі матеріали:

1. Щоденник виробничої практики на посаді вчителя-логопеда в ІРЦ, завірений печаткою закладу, підписом керівника ІРЦ і вчителя-логопеда, у якому відображені щоденні записи спостережень та безпосередньої роботи здобувача вищої освіти *(див. додаток 1)*.

2. Журнал спостереження за двома дітьми, що отримують корекційні послуги в умовах ІРЦ.

3. Індивідуальна програма розвитку на дитину дошкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку.

4. Індивідуальна програма розвитку на дитину молодшого шкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку.

5. Протокол засідання психолого-медико-педагогічного консиліуму закладу дошкільної чи загальної середньої освіти.

6. Конспект індивідуального логопедичного заняття для дитини з затримкою мовленнєвого розвитку.

7. Конспект індивідуального логопедичного заняття для дитини з тяжким порушенням мовлення дошкільного віку.

8. Конспект індивідуального логопедичного заняття для дитини з комплексним порушенням розвитку.

9. Конспект бінарного заняття з консультантами ІРЦ (олігофренопедагогом, тифлопедагогом, сурдопедагогом, інструктором з ЛФК, реабілітологом, психологом з корекції психічних процесів, психологом з корекції девіантної поведінки).

10. Психолого-педагогічна характеристика на дитину дошкільного віку з порушенням мовленнєвого розвитку, що отримує корекційну допомогу в умовах ІРЦ чи на умовах інклюзії в закладі дошкільної освіти.

11. Психолого-педагогічна характеристика на учня з порушенням мовленнєвого розвитку, що отримує корекційну допомогу в умовах ІРЦ або на умовах інклюзії в закладі загальної середньої освіти.

12. Конспект виступу на методичному об’єднанні вчителів інклюзивного навчання (вчителів-логопедів, вихователів груп спеціального призначення, інклюзивних груп).

13. Конспект консультації для батьків, які виховують дітей з порушенням мовлення.

14. Конспект тренінгу для батьків, стосовно формування позитивної мотивації щодо перспектив розвитку їх дітей.

15. Конспект профорієнтаційного заходу для дітей з особливими освітніми потребами.

16. По одному протоколу обговорення контрольних логопедичних занять, за участю і підписами інших здобувачів-практикантів, вчителя-логопеда і керівника ІРЦ.

17. Наочний посібник (виготовлену логопедичну гру).

18. Характеристика на здобувача з рекомендованою оцінкою, підготовлену вчителем-логопедом, завірену підписом і печаткою ІРЦ.

19. Звіт здобувача-практиканта про проходження практики, завірений його підписом.

20. Виконання індивідуального завдання.

11. Вимоги до здобувачів вищої освіти, які проходять практику

1. Перед виходом на практику здобувач вищої освіти повинен ознайомитися з робочою програмою практики, отримати необхідну документацію й завдання у керівника практики, розробити індивідуальний план роботи і затвердити його у керівника практики.

2. Систематично відвідувати заклад освіти, проводити спостереження за роботою фахівців на заняттях та інших навчально-виховних заходах і вести

щоденник практики, працювати над виконанням індивідуального завдання і закінчити його до кінця практики.

3. Активно включатись у навчально-виховний процес закладів, до яких направлені і дотримуватись вказівок вчителя-логопеда та інших відповідальних фахівців.

4. Надавати практичну допомогу педагогічному персоналу закладу освіти.

5. Ознайомитись і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки й виробничої санітарії.

6. Нести відповідальність за виконувану роботу і її результати нарівні з штатними працівниками.

12. Вимоги до керівника практики від закладу вищої освіти

1. Познайомити здобувачів вищої освіти з програмою і комплексними завданнями практики.

2. Охарактеризувати план проходження практики та організацію індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти.

3. Провести детальний аналіз звітної документації, яку необхідно підготувати під час проходження практики.

4. Перевірити та оцінити рівень підготовки здобувачів вищої освіти до практики.

5. Надавати інформаційну допомогу в організаційних та навчально-методичних питаннях, які виникають у процесі діяльності здобувачів вищої освіти.

13. Правила техніки безпеки

Правила техніки безпеки до здобувачів вищої освіти доводиться на настановчій сесії. Вони ознайомлюються з ІНСТРУКЦІЄЮ № 111 з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, які направляються для проходження практики.

14. Вимоги до написання звіту про проходження практики❋

Оформлення титульного листа:

ЗВІТ

Здобувача вищої освіти _____ курсу_____групи _____
факультету _____
спеціальності _____
Ім'я і прізвище _____
про проходження _____
практики в _____
_____
(назва закладу)
місце знаходження _____
керівник практики від ЗВО _____
керівник практики від закладу _____

Схема звіту студента-практиканта:

1. Загальні відомості про базовий заклад практики, терміни проходження практики.
2. Характеристика обсягу робіт відповідно до передбачених програмою практики завдань. Особливості виконання завдань. Власні враження від якості виконання завдань (чи труднощів у виконанні). Перелік самостійно ініційованих видів робіт.
3. Кількість відвіданих занять (уроків), кількість самостійно проведених занять (уроків).
4. Характер допомоги вчителям-логопедам (підготовка до проведення занять, посильна участь у проведенні занять; виготовлення наочності тощо).
5. Визначення набутих під час практики знань, умінь, навичок; характеристика процесу збагачення власного досвіду (організація і проведення корекційної, розвивальної, навчальної, виховної, методичної роботи, розвитку умінь встановлювати контакт з дітьми, проведення спостережень за ними тощо).
6. Результативність практики. Виявлені недоліки в організації і проведенні практики; пропозиції щодо покращення організації та проведення практики.

Дата _____Підпис _____

Звітпро проходження практики, підписаний здобувачем-практикантом, подається на розгляд керівнику практики від закладу вищої освіти і заслуховується комісією під час захисту практики. Обсяг звіту про проходження практики становить 3-4 сторінки, складається у довільній формі формату А4, набраних 14 шрифтом в MS Word через 1,5 інтервали.

Звіт бажано ілюструвати схемами, ескізами, рисунками, фотографіями тощо.

❋ Здобувач вищої освіти оформляє звіт відповідно до переліку завдань, передбачених тією чи іншою робочою програмою практики.

15. Критерії оцінювання результатів практики та підведення її підсумків

Результати практики на посаді вчителя-логопеда в ІРЦ первинно обговорюються здобувачами-практикантами за участю вчителя-логопеда і керівництва ІРЦ за місцем її проходження.

Підведення підсумків практики проводяться на заключній конференції, присвяченій захисту практики на посаді логопеда в ІРЦ.

Матеріали практики на посаді вчителя-логопеда в ІРЦ (звітна документація) подаються методисту для перевірки після закінчення терміну проходження протягом наступного тижня. На підсумковій конференції, присвяченій захисту практики, керівником практики від закладу вищої освіти виставляється диференційований залік. Оцінювання

відбувається з урахуванням якості виконання завдань практики, ставлення до педагогічної діяльності, дисциплінованості та самостійності, систематичності в роботі, характеристики вчителя-логопеда ІРЦ та педагогічного колективу, правильності оформлення звітної документації, підготовленої презентації та відповідей на запитання під час захисту.

Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики без поважних причин або отримали незадовільну оцінку, можуть бути відраховані з університету як такі, що мають академічну заборгованість в порядку, передбаченому Статутом університету і діючим Положенням.

У разі невиконання здобувачем програми практики з поважних причин спільним рішенням керівника практики, методиста практики по університету, завідувача кафедри за погодженням з деканом факультету визначається індивідуальна програма її проходження.

Критеріями якісного оцінювання здобувачів вищої освіти виступають:

- рівень осмислення мети, завдань і змісту практики;
- рівень професійної спрямованості діяльності майбутніх вчителів-логопедів;
- рівень сформованості професійних умінь.

Оцінювання відбувається за 100-бальною шкалою (і системою ECTS) проводиться відповідно до загальних вимог

Максимальну кількість балів за кожний звітний документ та під час захисту практики здобувач вищої освіти отримує в тому випадку, якщо він підготував усі необхідні матеріали за результатами проходження практики, які оформлені відповідно до методичних вимог; отримав схвальні відгуки від вчителя-логопедата керівництва ІРЦ, а також від керівника практикою від закладу вищої освіти; підготував змістовну звітну доповідь про проходження практики під час її захисту, до якої додав супроводжувальні матеріали (фото- чи відеоматеріали, розробки, ігри тощо); вчасно подав для перевірки матеріли практики.

Розподіл балів відбувається таким чином: 60 балів відводиться на оцінювання виконання завдань практики, відображених у звітній документації, 40 балів – на захист практики під час підсумкової конференції. Максимальну кількість балів, яку може отримати здобувач після проходження практики на підсумковій конференції – 100 балів.

ОЦІНЮВАЛЬНИЙ ЛИСТ
здобувача-практиканта за результатами практики на посаді логопеда в ІРЦ

	Основні напрямки роботи здобувача-практиканта	**Макс. кількість балів**
Оцінювання результатів практики, відображених у звітній документації		
1	Журнал спостереження за двома дітьми, що отримують корекційні послуги в умовах ІРЦ.	4
2	Індивідуальна програма розвитку на дитину дошкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку	6

3	Індивідуальна програма розвитку на дитину молодшого шкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку	6
4	Протокол засідання психолого-медико-педагогічного консиліуму закладу дошкільної чи загальної середньої освіти.	3
5	Конспект бінарного заняття з консультантами ІРЦ (олігофренопедагогом, тифлопедагогом, сурдопедагогом, інструктором з ЛФК, реабілітологом, психологом з корекції психічних процесів, психологом з корекції девіантної поведінки)	4
6	Психолого-педагогічна характеристика на дитину дошкільного віку з порушенням мовленнєвого розвитку, що отримує корекційну допомогу в умовах ІРЦ чи на умовах інклюзії в закладі дошкільної освіти	5
7	Психолого-педагогічна характеристика на учня з порушенням мовленнєвого розвитку, що отримує корекційну допомогу в умовах ІРЦ чи на умовах інклюзії в закладі загальної середньої освіти.	5
8	Конспект виступу на методичному об'єднанні вчителів інклюзивного навчання (вчителів-логопедів, вихователів груп спеціального призначення, інклюзивних груп).	3
9	Конспект консультації для батьків, які виховують дітей з порушенням мовлення.	3
10	Конспект тренінгу для батьків, стосовно формування позитивної мотивації щодо перспектив розвитку їх дітей.	3
11	Конспект профорієнтаційного заходу для дітей з особливими освітніми потребами.	3
12	Протокол обговорення контрольних логопедичних занять, за участю і підписами інших здобувачів-практикантів, вчителя-логопеда і керівника ІРЦ.	3
13	3 конспекти контрольних індивідуальних логопедичних занять для дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення або комплексними порушеннями розвитку	9
14	Виконання індивідуального завдання	3
Всього		**60**
Оцінювання процедури захисту практики		
1	Належний рівень оформлення щоденника практики (з фіксацією усіх робочих днів, з відповідними до завдань практики записами тощо)	5
2	Підготовлений звіт про проходження практики	5
3	Виготовлений наочний посібник (логопедична, дидактична гра, індивідуальний роздатковий матеріал тощо)	10
4	Презентація матеріалів практики та захист її результатів	20
Всього		**40**
Підсумкова оцінка		**100**

Орієнтовні запитання, які пропонуються на підсумковій конференції з захисту виробничої практики на посаді логопеда ІРЦ

1. Охарактеризуйте порядок зарахування на інклюзивну форму навчання. Опишіть процедуру зарахування, яка документація при цьому має бути оформлена?

2. Охарактеризуйте положення про ІРЦ. Вкажіть роль та функціональні задачі, які має виконувати вчитель-логопед ІРЦ.

3. Опишіть методику дослідження мовлення у дітей з ЗНМ І рівня. Наведіть приклад результату обстеження мовлення у дитини з І рівнем ЗНМ.

4. Опишіть методику дослідження мовлення у дітей з ЗНМ ІІ рівня. Наведіть приклад результату обстеження мовлення у дитини з ІІ рівнем ЗНМ.

5. Опишіть методику дослідження мовлення у дітей з ЗНМ ІІІ рівня. Наведіть приклад результату обстеження мовлення у дитини з ІІІ рівнем ЗНМ.

6. Назвіть структуру характеристики на дитину, яку формує вчитель-логопед ІРЦ за результатами обстеження.

7. Опишіть методику дослідження мовлення у дитини з заїканням. Наведіть приклад результату обстеження мовлення у дитини з заїканням.

8. Охарактеризуйте індивідуальну програму розвитку мовлення у дошкільника з тяжким порушенням мовлення, за якою проводиться індивідуальне навчання в закладі дошкільної освіти.

9. Назвіть основні правила складання індивідуальної програми розвитку мовлення у дитини з тяжкими порушеннями мовлення шкільного віку, за якою проводиться навчання в закладі загальної середньої освіти.

10. Охарактеризуйте особливості надання логопедичних послуг дітям з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії.

11. Яка роль батьків у формуванні мовлення дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Яким чином логопед взаємодіє з ними? Назвіть ефективні методи роботи з батьками.

12. Назвіть методи формування взаємозв’язку між вчителем-логопедом і вчителями, які забезпечують основне навчання дітей з особливими освітніми потребами. Наведіть приклади такої взаємодії між вчителем-логопедом і вчителями.

13. Охарактеризуйте членів команди, які повинні забезпечувати супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої освіти. Охарактеризуйте роль кожного із них у забезпеченні освітнього процесу.

14. Наведіть приклад ефективного включення дитини з особливими освітніми потребами в навчальний процес. Які задачі були виконані при цьому вчителем-логопедом? Що сприяло забезпеченню якісної освіти в умовах інклюзивного навчання у цьому конкретному випадку?

15. Наведіть приклад неефективного включення дитини з особливими освітніми потребами в навчальний процес. Які причини вплинули на ситуацію, яка склалася і який вихід Ви вбачаєте із зазначеної ситуації?

Критерії оцінювання

Оцінка ЕКТS	Оцінка за бальною шкалою	Критерії оцінювання
А	100-90	**Відмінно** – високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового

	балів	матеріалу з можливими незначними недоліками
B	89-82 бали	**Дуже добре** – достатньо високий рівень знань(умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	81-75 балів	**Добре** – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок, які носять несуттєвий характер
D	74-69 балів	**Задовільно** – задовільний рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, який дозволяє подальше навчання або професійну діяльність
E	68-60 балів	**Задовільно** – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь), який містить наявність достатньо грубих помилок
F	59-35 балів	**Незадовільно** з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, але який дає можливість повторно перескласти за умови належного самостійного доопрацювання
FX	34 бали і менше	**Незадовільно** з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

16. Особливості проведення практики в умовах карантинних обмежень

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2020 року № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» та Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка та у зв'язку з переведенням освітнього процесу в Університеті на навчання з використанням технологій дистанційного навчання вносяться деякі зміни в процес організації та зміст практик.

Зокрема:

- дистанційна комунікація учасників освітнього процесу здійснюється через платформи/сервіси MOODLE, Google Meet, ZOOM або з використанням месенжерів Viber, Telegram та ін.
- настановча конференція проводиться з використанням обраних систем відеозв'язку з обов'язковою фото чи відеофіксацією;
- на платформі MOODLE розміщуються матеріали практики та графік проведення консультацій для здобувачів вищої освіти;
- матеріали практики оформляються у друковано вигляді та надсилаються методисту чи керівнику практики на вказані у методичних рекомендаціях адреси, електронні варіанти матеріалів проходження практики розміщуються на електронній платформі MOODLE відповідно до визначених керівником практики строків;
- поточний контроль виконання завдань практики здійснюється керівником практики від закладу вищої освіти з допомогою платформи MOODLE чи месенжерів за погодженням зі здобувачами вищої освіти чи в телефонному режимі (за неможливості використання месенжерів);
- захист матеріалів практики відбувається на підсумковій конференції з використанням платформи/сервіси MOODLE, Google Meet, ZOOM або з використанням вищеперерахованих месенжерів з обов'язковою фіксацією

етапів захисту практики та розміщення скріншотів з коротким супровідним текстом на сайті кафедри чи факультету;

- електронні версії відомостей обліку успішності здобувачів вищої освіти за результатами проходження практики розміщуються на електронному диску корпоративної електронної пошти та заповнюються головою комісії із захисту практики;

- поточне оцінювання результатів захисту практики відбувається на підсумковій конференції та оголошується здобувачам вищої освіти, а внесення оцінок за практику у відомості обліку успішності та залікові книжки після перевірки наявності друкованих матеріалів практики та по завершенню карантинних (чи інших) обмежень.

Враховуючи особливості організації дистанційного навчання на базах проходження практики, вносяться зміни до відповідних програм практики.

Відповідно до рекомендацій керуючих органів та внутрішніх наказів навчальних закладів дистанційне навчання у них здійснюється з використанням визначених платформ та месенжерів. Тривалість корекційних занять, особливості їх організації регламентуються наказами і розпорядженнями керівників закладів та методичними рекомендаціями відповідних структурних підрозділів (провідними спеціалістами відповідних установ навчальних закладів чи завідувачами методичних кабінетів управлінь освіти і науки).

Враховуючи особливості роботи інклюзивно-ресурсних центрів в умовах карантинних обмежень до програми практики були внесені такі зміни:

1. Проведення діагностичної оцінки навчальної (пізнавальної) діяльності дитини з особливими освітніми потребами: визначити рівень сформованості знань, вмінь, навичок відповідно до навчальної програми або основних критеріїв формування вмінь і навичок дітей дошкільного віку; проведення комплексної оцінки з метою визначення особливих освітніх потреб дитини з порушеннями мовлення відбувається шляхом ознайомлення з архівними відео та аудіо-матеріалами ІРЦ чи шляхом аналізу індивідуальних карт дітей.

3. Надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами, які навчаються у закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) і інших закладах освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти (не відвідують заклади освіти) та не отримують логопедичної допомоги відбувається з використанням рекомендованих ІРЦ платформ та месенжерів.

4. Підготовка та розміщення просвітницьких та консультативних матеріалів на сайтах ІРЦ відбувається за рахунок сумісної діяльності спеціалістів та здобувачів вищої освіти та направленні на ознайомлення батьків (одного з батьків) або законних представників дитини з особливими освітніми потребами дітей з різними мовленнєвими порушеннями, умовами навчання та надання психолого-педагогічної допомоги у закладах освіти (у разі здобуття дитиною дошкільної або загальної середньої освіти).

5. Здобувачі вищої освіти спостерігають та беруть участь у наданні методичної допомоги педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) і інших закладів освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти, батькам або законним

представникам дітей з особливими освітніми потребами щодо особливостей організації психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг.

8. Підготовка матеріалів та проведення он-лайн бесід з батьками (законними представниками) дітей з особливими освітніми потребами у формуванні позитивної мотивації щодо їхнього розвитку.

9. Моніторинг динаміки розвитку дітей з особливими освітніми потребами шляхом створення он-лайн опитувальників для батьків (законних представників) та педагогів закладів освіти, в яких вони навчаються.

10. Участь у проведенні он-лайн конференцій, семінарів, круглих столів, тренінгів, майстер-класів тощо з питань надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами.

11. Підготовка матеріалів та проведення індивідуальних та бінарних занять з використанням технологій дистанційного навчання.

12. Опанування прийомами організації спільної роботи зі спеціалістами з використанням різних платформ та месенжерів, для реалізацію різних аспектів корекційної допомоги, проведення пропаганди логопедичних знань серед вихователів, вчителів, співробітників реабілітаційних центрів і громадський об'єднань, батьків.

Звітна документація

По закінченні терміну проходження практики здобувач здає методисту такі матеріали:

1. Щоденник виробничої практики на посаді вчителя-логопеда в ІРЦ, завірений печаткою закладу, підписом керівника ІРЦ і вчителя-логопеда, у якому відображені щоденні записи спостережень та безпосередньої роботи здобувача вищої освіти *(див. додаток 1)*.

2. Аналіз звітної документації ІРЦ щодо надання послуг (що може бути оприлюднена згідно нормативних актів)

3. Індивідуальна програма розвитку на дитину дошкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку .

4. Індивідуальна програма розвитку на дитину молодшого шкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку.

5. 6. Конспект індивідуального логопедичного заняття для дитини з затримкою мовленнєвого розвитку.

7. Конспект індивідуального логопедичного заняття для дитини з тяжким порушенням мовлення дошкільного віку.

8. Конспект індивідуального логопедичного заняття для дитини з комплексним порушенням розвитку.

9. Конспект бінарного заняття з консультантами ІРЦ (олігофренопедагогом, тифлопедагогом, сурдопедагогом, інструктором з ЛФК, реабілітологом, психологом з корекції психічних процесів, психологом з корекції девіантної поведінки).

10. Психолого-педагогічна характеристика на дитину дошкільного віку з порушенням мовленнєвого розвитку, що отримує корекційну допомогу в умовах ІРЦ чи на умовах інклюзії в закладі дошкільної освіти (за наданими співробітниками ІРЦ діагностичними матеріалами).

11. Психолого-педагогічна характеристика на учня з порушенням мовленнєвого розвитку, що отримує корекційну допомогу в умовах ІРЦ або на умовах інклюзії в закладі загальної середньої освіти(за наданими співробітниками ІРЦ діагностичними матеріалами).

12. Конспект виступу на методичному об'єднанні вчителів інклюзивного навчання (вчителів-логопедів, вихователів груп спеціального призначення, інклюзивних груп).

13. Конспект консультації для батьків, які виховують дітей з порушенням мовлення.

14. Конспект тренінгу для батьків, стосовно формування позитивної мотивації щодо перспектив розвитку їх дітей.

15. Конспект профорієнтаційного заходу для дітей з особливими освітніми потребами.

16. Презентація логопедичного он-лайн ресурсу чи особистого он-лайн кабінету вчителя-логопеда чи інших спеціалістів ІРЦ

17. Наочний посібник (виготовлену логопедичну гру).

18. Характеристика на здобувача з рекомендованою оцінкою, підготовлену вчителем-логопедом, завірену підписом і печаткою ІРЦ.

19. Звіт здобувача-практиканта про проходження практики, завірений його підписом.

20. Виконане індивідуальне завдання.